

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžak/22/2019
Identifikačné číslo spisu: 1019200833
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1019200833.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): F. M. T. F. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. J. XX, B., zast. Advokátska kancelária Perhács s.r.o., Jelenec, 353, 951 73 Jelenec, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Krížna 44, 852 42 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA2- 2019/026664-006 zo dňa 22.05.2019, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/130/2019-80 zo dňa 6. augusta 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/130/2019-80 zo dňa 6. augusta 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením zastavil konanie o správnej žalobe žalobcu proti rozhodnutiu č. PPZ-HCP-BA2- 2019/026664-006 zo dňa 22.05.2019, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. p. PPZ-HCP-BA6-93-014/2019-PPC zo dňa 25.02.2019, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o udelenie trvalého pobytu na neobmedzený čas na území SR podľa § 48 ods. 2 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoPC).
2. Dôvodom zastavenia konania bolo zistenie, že žalovaný vydal dňa 02.07.2019 rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-BA2-2019/026664-010, ktorým nariadil obnovu správneho konania ukončeného napadnutým rozhodnutím a tiež zrušil rozhodnutie č. PPZ-HCP-BA2- 2019/026664-006 zo dňa 22.05.2019. V tomto konaní zároveň žalovaný vydal nové rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým toto zmenil a to tak, že žiadosť žalobcu o udelenie trvalého pobytu na neobmedzený čas na území SR zamietol podľa § 48 ods.2 písm. h/ ZoPC. Voči uvedenému rozhodnutiu podal žalobca rozklad.
3. Na základe uvedeného krajský súd podľa § 99 písm. d/ SSP konanie zastavil, nakoľko preskúmané rozhodnutie správneho orgánu bolo medzitým zrušené na základe obnovy konania.
4. Krajský súd k nesúhlasu žalobcu so zastavením konania uviedol, že vyslovenie súhlasu, resp. nesúhlasu nie je relevantné, keďže súhlas žalobcu so zastavením konania je v zmysle § 99 písm. d/ SSP potrebný iba v prípade, ak by zrušujúce rozhodnutie vydané v konaní o mimoriadnom opravnom

prostriedku bolo následne na správnom súde napadnuté v inom súdnom konaní inou osobou alebo zmeňujúce rozhodnutie vydané v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku by bolo následne napadnuté na správnom súde v inom súdnom konaní tým istým žalobcom. Žiadna takáto skutočnosť však do prijatia rozhodnutia súdu nenastala.

5. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

6. Sťažovateľ poukázal na to, že žalovaný nariadil obnovu konania a zároveň zrušil rozhodnutie č. PPZ-HCP-BA2-2019/026664-006 zo dňa 22.05.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.06.2019. Žalovaný zároveň vydal nové rozhodnutie o odvolaní, voči ktorému podal sťažovateľ dňa 24.07.2019 rozklad. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 25.02.2019 zrušené nebolo, čo znamená, že sťažovateľ sa k zmenenému právnomu posúdeniu nemal možnosť pred vydaním rozhodnutia vyjadriť, čo prehlbuje zmätočnosť a arbitrárnosť postupu a rozhodovania správnych orgánov.

7. Sťažovateľ uviedol, že ak by sa konanie o správnej žalobe zastavilo a následne by správny súd v inom konaní zrušil rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku, zo zákona by sa obnovilo rozhodnutie orgánu verejnej správy vo veci samej, ktorého zákonnosť by už sťažovateľ v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty na podanie správnej žaloby nemohol opakovane napadnúť na správnom súde.

8. Sťažovateľ poukázal na to, že mu bola dňa 22.07.2019 doručená výzva krajského súdu, aby sa vyjadril, či súhlasí so zastavením konania podľa § 99 písm. d/ SSP, pričom sťažovateľ vyjadril so zastavením konania nesúhlas.

9. Krajský súd konanie zastavil, pričom mu vytýkal, že jeho postup bol prísne formalistický, keďže sťažovateľove zásadné námietky zostali bez povšimnutia a takýmto nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi uskutočniť jeho procesné práva a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Krajskému súdu vytkol, že nedal odpovede na jeho kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

11. V dopĺňujúcom podaní zo dňa 24.09.2019 sťažovateľ uviedol, že dňa 19.08.2019 mu bolo doručené rozhodnutie Prezídia PZ MV SR č. PPZ-HCP-OCP1-2019/038135-013 zo dňa 09.09.2019, ktorým bolo rozhodnutie o nariadení obnovy konania a o odvolaní vydané Riaditeľstvom hraničnej a cudzineckej polície Bratislava pod č. p.: PPZ-HCP-BA2- 2019/026664-010 zo dňa 02.07.2019 zrušené.

12. Podľa sťažovateľa vzhľadom na to, že došlo k zrušeniu rozhodnutia o nariadení obnovy konania a o odvolaní, zostávajú v platnosti žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie, pričom krajský súd svojím postupom odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

13. Na základe uvedeného navrhol napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 99 písm. d/ SSP Správny súd konanie uznesením zastaví, ak preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo medzitým zrušené alebo zmenené na základe mimoriadneho opravného prostriedku; ak zrušujúce rozhodnutie vydané v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku bolo následne na správnom súde napadnuté v inom konaní inou osobou alebo zmeňujúce rozhodnutie vydané v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku bolo následne napadnuté na správnom súde v inom konaní tým istým žalobcom, správny súd uznesením zastaví konanie len so súhlasom žalobcu.

14. Zákon v citovanom ustanovení spája zastavenie konania so zánikom rozhodnutia v dôsledku jeho zrušenia alebo zmeny na základe mimoriadneho opravného prostriedku. Ak orgán verejnej správy v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku zrušil alebo zmenil žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, správny súd konanie zastaví. Ak však rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorým bolo zrušené rozhodnutie vo veci samej, bolo následne napadnuté na správnom súde žalobou inej osoby, bude môcť byť konanie o správnej žalobe podanej proti rozhodnutiu alebo opatreniu vydanému vo veci samej zastavené správnym súdom len so súhlasom žalobcu (ktorý napadol rozhodnutie vo veci samej). Ak výsledkom konania o mimoriadnom opravnom prostriedku bola zmena rozhodnutia vo veci samej a toto rozhodnutie následne ten istý žalobca tiež napadol správnou žalobou, správny súd konanie zastaví len so súhlasom žalobcu.

15. Takýto režim má žalobcu chrániť, pretože, ak by sa konanie o jeho správnej žalobe automaticky

zastavilo a následne by správny súd v inom konaní zrušil rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku, zo zákona by sa obnovilo rozhodnutie orgánu verejnej správy vo veci samej, ktorého zákonnosť by už žalobca v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty na podanie správnej žaloby nemohol opakovane napadnúť na správnom súde.

16. Účelom danej „poistky“ je teda zabrániť vzniku opísanej situácie, ktorá napokon v danom prípade aj nastala.

17. S odkazom na materiálny rozmer ochrany poskytovanej správnym súdnictvom by teda nemal správny súd hneď rozhodnúť o zastavení konania podľa § 99 písm. d/ SSP, ale mal by vyčkat' na uplynutie dvojmesačnej lehoty, v ktorej by mohlo byť rozhodnutie o zrušení alebo zmene pôvodného rozhodnutia napadnuté všeobecnou správnu žalobou.

18. Ak by takáto žaloba nebola podaná, rozhodol by bez ďalšieho o zastavení konania podľa § 99 písm. d/ SSP. V opačnom prípade by mal súd vyzvať žalobcu, aby sa v určenej lehote vyjadril, či so zastavením konania súhlasí, ak by žalobca vyjadril nesúhlas, správny súd by mal konanie prerušiť podľa § 100 písm. f/ SSP

19. Krajský súd takto nepostupoval, nevyčkal totiž ani na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku (rozklade) voči takémuto zrušeniu rozhodnutia.

20. Namietaným procesným postupom krajského súdu, keď napriek nesúhlasu žalobcu so zastavením konania, konanie zastavil, pričom na výsledok konania o opravnom prostriedku voči zrušujúcemu rozhodnutiu nevyčkal, dostal sťažovateľa do procesnej pasce, pretože po zrušení rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, znemožnil sťažovateľovi sa voči obživenému rozhodnutiu brániť, ale aj podať novú žalobu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty na jej podanie.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

22. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Správny súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva.

23. S ohľadom na vyššie uvedené, nebolo možné dospieť k inému záveru, než že krajský súd odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, a jeho rozhodnutie vo svetle vyššie uvedených dôvodov

nemohlo obstáť. S poukazom na dôvodnosť kasačnej sťažnosti preto kasačný súd podľa § 462 ods. 1 SSP rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.